

Kulturplan för Ale kommun

Antagen av KS:
Ansvarig förvaltning
Ikraftträdande
Giltighetstid
Revideras
Diarienummer

2025-01-14 § 9
Kommunledningsförvaltningen
2025-02-01
Gäller tills vidare
Senast fyra år efter ikraftträdande
2024/1606

Ansvarig handläggare

Enhetschef kultur- och fritidsutveckling, avdelning invånarservice

Innehåll

1	Inledning	2
2	Syfte	2
3	Organisatoriska förutsättningar	2
4	Prioriterade målområden	4
5	Centrala perspektiv och förhållningssätt	4
5.1	Tillgänglighet	4
5.2	Kvalitet	5
5.3	Mångfald	5
5.4	Dialog	5
6	Uppföljning	5

1 Inledning

Kultur finns i och omkring oss och uttrycks genom traditioner, levnadssätt och genom konstformer som litteratur, teater, musik, dans, konst, bild och film. Kultur är också en demokratisk rättighet, särskilt för barn, som ska kunna ta del av och utforska olika kulturformer på lika villkor – både genom upplevelser och eget utövande.

Kulturen är en drivande kraft för ett hållbart samhälle, och Ale kommun strävar efter att främja ett aktivt kulturliv, präglad av mångfald och hög kvalitet. Ales kulturliv ska vara tillgängligt för alla – oavsett sociala, ekonomiska, intellektuella eller fysiska förutsättningar. Detta kräver samverkan över verksamhetsgränser, öppenhet för nya konst- och kulturformer samt ett ständigt sökande efter nya samarbeten och arbetssätt.

Ale kommun ser det breda och mångfacetterade kulturlivet som en värdefull resurs som stärker både folkhälsan, det livslånga lärandet och kommunens attraktivitet. Genom strategiska insatser inom kulturområdet skapas ett attraktivt Ale med ett rikt och starkt kultur- och föreningsliv – där lokala initiativ och engagemang får plats.

2 Syfte

Ale kommuns kulturplan är en fyraårig plan som lyfter fram prioriterade områden och önskad utveckling för kultur i Ale. Syftet är att stärka och utveckla kulturområdet i Ale.

Ale kommuns kulturplan utgår ifrån nationella och regionala mål för kulturpolitiken samt FN:s barnkonvention och de globala hållbarhetsmålen i agenda 2030. Ale kommuns budget och vision är andra viktiga styrdokument som kulturplanen förhåller sig till. Övriga styrdokument på kulturområdet i Ale kommun som bör nämnas är barnkulturprogram, biblioteksplan, kulturarvsplan och riktlinje för konst i Ale kommun.

I kulturplanen formuleras prioriterade mål för utveckling de närmsta åren och centrala perspektiv och förhållningssätt för att nå måluppfyllelse.

3 Organisatoriska förutsättningar

Kommunledningsförvaltningen (avdelning invånarservice) har huvudansvaret för att driva kulturfrågor i Ale kommun. Inom avdelningen sker en allt större samverkan i syfte att få kulturlivet att växa och nå fler, såväl nya målgrupper som fler individer. Detta görs bland annat genom gemensamma arrangemang där flera verksamheter samverkar på befintliga mötesplatser som till exempel idrottsarenor, bibliotek, museer och inte minst i Ale Kulturrum som är en viktig arena för både interna och externa kulturarrangemang i kommunen. Etablerandet av nya mötesplatser pågår parallellt och där spelar till exempel kulturarvsarbetet och utvecklingen av den offentliga konsten viktiga roller.

3.1 Kommunala verksamheter inom kulturområdet

Inom avdelning invånarservice på kommunledningsförvaltningen är kulturfrågorna organiserade inom fyra enheter: kultur och fritidsutvecklingsenheten, bibliotek, kulturskola och öppen ungdomsverksamhet och fält. Enheterna ansvarar tillsammans för att skapa och utveckla kulturutbudet i Ale.

Kultur och fritidsutvecklingsenheten i Ale kommun arbetar för att tillsammans med andra aktörer skapa och utveckla barn-, ungdoms- och vuxenkultur, kulturarvsarbete, offentlig konst och föreningsstöd.

Bibliotek I Ale kommun finns fyra folkbibliotek. Huvudbiblioteket ligger i Ale kulturrum i Nödinge och de tre närbiblioteken finns i Skepplanda, Surte och Älvängen. Biblioteken fungerar som ett samhälleligt vardagsrum och en mötesplats för läsfrämjande, lärande, kreativitet, kultur och demokrati – tillgängligt för alla och med viktiga uppdrag för yttrandefrihet och fri åsiktsbildning.

Kulturskolan erbjuder kulturundervisning med spets och bredd, som stärker barn och ungas rätt att utöva och uttrycka sig inom bild, dans, film, musik, musikal och teater. Kulturskolans verksamhet vänder sig till barn och unga i åldrarna 0-20 år. Med barnet i centrum bidrar kulturskolans verksamhet till en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga i Ale kommun.

Öppen ungdomsverksamhet riktar sig till alla ungdomar i Ale kommun. Verksamheten möter ungdomarna på fasta mötesplatser och i skolorna, men också genom att bedriva verksamhet där ungdomarnas behov uppstår. Kulturutbudet i den öppna ungdomsverksamheten utgår från de intressen unga själva uttrycker och har särskilt fokus på låga trösklar och livslångt skapande. Verksamheten utvecklas och genomförs i aktiv samverkan med övriga kultur- och fritidsverksamheter, olika samverkansgrupper inom kommunen samt i samverkan med föreningsliv och civilsamhälle.

3.2 Kommunövergripande samverkan kring kulturfrågor

Många kulturfrågor spänner över flera områden. För att nå framgång i sådana frågor krävs samverkan mellan två eller flera förvaltningar. En riktigt effektiv användning av tillgängliga resurser uppnås först genom en kommunövergripande samverkan där samtliga förvaltningar beaktar kulturperspektivet i sina verksamheter. Exempel på frågor där kulturperspektivet kan spela en viktig roll är att uppnå bättre måloppfyllelse i skolan, att öka livskvaliteten för äldre, främja hälsa och meningsfull fritid för barn och unga, att skapa attraktiva och trygga offentliga miljöer, att skapa social hållbarhet och samhörighet i samhället som helhet. Ökad samverkan kommer att leda till att fler gemensamma områden identifieras.

4 Prioriterade målområden

Målen för kulturpolitiken är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Den regionala kulturstrategin utgår från fem utvecklingsområden för perioden 2024–2027. Inom respektive utvecklingsområde pekas gemensamma prioriteringar ut för att stärka och utveckla kulturområdet i Västra Götaland: Vidgat deltagande, konstnärligt skapande, samverkan och synergi, digitalisering, internationalisering.

Med utgångspunkt i nationella och regionala mål för kulturpolitiken och Ale kommuns centrala perspektiv och förhållningssätt så ska följande målområden prioriteras under perioden:

- Ett rikt och starkt kultur- och föreningsliv i Ale.
- Vidgat deltagande – I Ale erbjuds ett brett kulturutbud och ett jämlikt deltagande främjas. Barn och ungas rätt till kultur stärks.
- Kultur, konst och kulturarv bidrar till ett attraktivt Ale.
- Samverkan och synergi - Genom vidareutvecklad samverkan med andra aktörer skapas synergieffekter för ett brett, tillgängligt och kvalitativt kulturutbud.

5 Centrala perspektiv och förhållningssätt

All kulturverksamhet som bedrivs i Ale kommun ska beakta följande fyra perspektiv:

- Tillgänglighet
- Kvalitet
- Mångfald
- Dialog

Perspektiven är en utgångspunkt för hur målområden uppfylls och i framtagandet av aktiviteter i verksamhetsplaner.

5.1 Tillgänglighet

Tillgänglighet innebär i detta sammanhang möjlighet att ta del av kultur. Ale kommun ska verka för att befintliga och nya mötesplatser fungerar som nav inom kultursektorn och att de är tillgänglighetsanpassade i största möjliga utsträckning. Tillgänglighet handlar också om inkludering genom synliggörande, information och pedagogiska insatser för att motverka hinder för deltagande. Det ska inte krävas särskilda förkunskaper för att ta del av kulturlivet. Kultur ska tvärtom vara en välkomnande kraft som bidrar till att överbrygga olikheter och skapa såväl sammanhang som sammanhållning. Stödet till föreningslivet ska vara

tillgängligt och anpassas utifrån föreningarnas behov med fokus på tillgängliga aktiviteter för aleborna.

5.2 Kvalitet

Kvalitet är ett svårt begrepp eftersom det alltid innehåller ett visst mått av subjektivitet.

Trots svårigheterna är det viktigt att lägga ribban högt när det gäller kvalitet.

Kulturkonsumenter och andra intressenter i Ale kommun ska kunna förvänta sig att såväl kulturaktörer som pedagoger som kommunen anlitar och anställer är kompetenta och professionella.

5.3 Mångfald

Detta perspektiv innebär att kulturutbudet och kulturlivet ska vara så brett och mångfacetterat som möjligt, men också en strävan efter att samverka med och att nå så många olika målgrupper som möjligt. Genom samverkan med andra aktörer skapas synergieffekter och ett bredare kulturutbud. Genom mångfald erbjuds nya synvinklar, vilket leder till vidgade vyer, ökad förståelse och större tolerans.

5.4 Dialog

Det går inte att nog understryka vikten av dialog och samverkan för en framgångsrik verksamhet. Med en bra dialog och en strukturerad samverkan internt i den kommunala förvaltningen ökar förutsättningarna för att ekonomiska och personella resurser utnyttjas så effektivt som möjligt. Genom dialog och samverkan med externa aktörer identifieras vilket stöd som efterfrågas och vilka satsningar som behövs för att bäst uppfylla de uppsatta målen. Dialog och samverkan krävs inför, under och efter alla insatser som görs och är kanske de enskilt viktigaste faktorerna för ett långsiktigt framgångsrikt och hållbart arbete. Kontinuerlig dialog med föreningslivet, invånarna och kulturaktörer är en central del för att främja ett rikt och starkt kultur- och föreningsliv.

6 Uppföljning

Revidering av kulturplan görs inom fyra år och beslutas i kommunstyrelsen. I tjänsteutlåtande med förslag till revidering ska det framgå hur måluppfyllelse sett ut under perioden.